

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yer alan soruların Çalışma ve Sosyal Güvenli Bakanı Faruk ÇELİK tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Prof. Dr. Nevin Gaye ERBATUR

CHP Adana Milletvekili

Yayınlanan OECD raporu verilerine göre % 10.6' a yükselen ve diğer OECD ülkeleri kadın işsizliği oranı kıyasında en hızlı artma özelliğine sahip olan Türkiye kadın işsizliği oranı başlığının altında 2008 Türkiye kadın istihdam oranının sadece % 22.2 olması, her 100 kadından 75'inin kayıt dışı çalışması, erkeklere verilen 100 TL'lik ücret ortalamasının söz konusu kadınlar olunca 47 TL'ye düşmesi, tarım dışında çalışma yaşındaki her 100 kadından 17.4 'ünün işsiz olması konularının altını çizdiği, kadın cinsiyetinin eğitim olanaklarından daha fazla yararlandığı 2008 Türkiye'sinde kadının iş bulamama paradoksu, çözülmek üzere yetkili mercilerin konuyla ilgili reformları acilen yapmasını beklemektedir. Geçmiş yıllarda OECD kadın işsizliği verileri ışığında bakanlığınıza sunulan, kadın işsizlik oranının azaltılmasına yönelik mevcut çalışmaları, kadınların iş yelpazesini genişletmek ve rahat iş bulmalarını sağlamak amacıyla alması gereken genel ve mesleki eğitimi, bahsi geçen oranı azaltmak için diğer ülkelerin izlediği stratejilerin Türkiye'ye uygulanabilirliği hakkında gerekli araştırmaların yapıp

yapılmadığı ve Türkiye kadın istihdamını arttırmak adına sektörler arası ne gibi işbirliklerinin yapıldığına dair sorular; kadın işgücünde yaşanan işsizliğin, eğitim düzeyi ile paralellik gösterdiği ve eğitimle istihdam edilebilirliğin arttığı; Türkiye’de, tarımın istihdam içindeki ağırlığının giderek azalmasının, kadın işgücünde yaşanan işsizliğin en önemli nedenlerinden birini oluşturduğu; ücretsiz aile işçisi olarak çalışan kadınların, kente göç ile birlikte vasıfsız olmaları sebebiyle iş aramaktan vazgeçtikleri ve işsiz kaldıkları; Türkiye İş Kurumu’nun, kadın istihdamının artırılması konusunda önemli çalışmalar yürüttüğü ve bu bağlamda Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Daimi Kadrolarına işçi olarak alınacaklar hakkında usul ve esasları belirleyen tebliğde değişiklik yapılarak, işgücü taleplerinde cinsiyet ayrımcılığının kaldırıldığı; meslek seçme aşamasında bulunan kadın öğrenciler ile iş arama sürecinde bulunan kadınların farkındalıklarının artırılıp çalışma hayatına katılmalarını sağlamak için aktif işgücü programlarının uygulandığı; Türkiye İş Kurumu’nun, işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan mesleklerde yetiştirilmek ve istihdam edilebilirliklerini arttırmak amacıyla işsizlere yönelik işgücü yetiştirme kursları düzenlediği; Dünya Bankası ile yapılan anlaşma kapsamında, uygulanmakta olan Özelleştirme Sosyal Destek Projesi-I (ÖSDP) eğitim projelerine, herhangi bir ayırım gözetmeksizin erkek işsizlerle birlikte kadın işsizlerin de katılımının sağlandığı; Türkiye İş Kurumu’nun işgücü piyasasının geliştirilmesi amacıyla yürüttüğü, kadınların işgücü piyasasına katılımını arttıran projelerden biri olan, Avrupa Eğitim Vakfı’nın 89 bin Euro ile finanse ettiği “Cinsiyet Sorunları Üzerine Özel Bir Odaklanma ile Toplumsal Katılım ve Bütünleşmeyi Güçlendirici Pilot Aktif İstihdam Tedbirleri Projesi” kapsamında, 13 ilde yetiştirme yurdu çıkışlı 72 reşit kadının mesleki ve güçlendirme eğitimlerine katıldığı; AB destekli 50 milyon Euro’luk “Aktif İşgücü Programları Projesi” çerçevesinde uygun görülen projelerden 30 tanesinin doğrudan kadınlara yönelik çalışmaları içerdiği; Türkiye İnsan Kaynakları Stratejisi Belgesi’ndeki dezavantajlı gruplar arasında değerlendirilen kadınların işgücüne ve istihdama katılımının arttırılmasına yönelik stratejiler geliştirildiği; AB desteği ile geliştirilen Aktif İstihdam Tedbirleri ve Yerel Düzeyde Türkiye İş Kurumu’na Destek Projesi çerçevesinde seçilen illerde, kadınların istihdam edilebilirliklerini arttırmak amacıyla hibe verildiği; Türkiye İş Kurumu’nun, ülkemizin Avrupa Birliği İstihdam Stratejisi’ne dahil olması sürecinde üzerine düşen görevleri yaptığı ve bu stratejinin dört ana boyutundan biri olan kadınların

işgücü piyasasındaki durumunu ve varolan pozisyonun geliştirilmesi için gerekli önlemleri ele alan Ulusal Reform Programı'nın hazırlanacağı yönündeki açıklamalarla cevaplandırılmıştır. İçinde bulunduğumuz zaman diliminde, kadın işsizliği oranında henüz olumlu bir gelişmenin yaşanmaması ve Türkiye kadın istihdam oranının bir düşüş sergilemesi yukarıda değinilen noktaların irdelenmesini gerekli kılmaktadır. Bu çerçevede;

1. Eğitim ile istihdam arasındaki paralelliğin çerçevesinde," kadın ve eğitim" başlığının Türkiye kadın işsizlik oranı boyutu, 2008 ve önceki yıllar bazında kıyaslandığında ortaya ne gibi farklılıklar çıkmaktadır?
2. Türkiye'de tarımda istihdam oranı neden giderek azalmaktadır? Bunun kadınlara yansımalarının önlenmesi amacıyla ne tür somut adımlar atılmaktadır?
3. Kayıt dışı kadın istihdamın önüne nasıl geçilmektedir? Kayıt dışı kadın istihdamı en çok hangi sektörlerde ve hangi oranlarda görülmektedir?
4. Ücretsiz aile işçisi kadınları, köyden kentlere göç etme durumlarında, vasıflı hale getirmek amacıyla uygulamada ne tür adımlar atılmaktadır? Bahsi geçen göçün en önemli sebeplerinden biri olan işsizliği özellikle kadın işsizliğini önleme adına uygulamada ne tür adımlar atılmaktadır?
5. Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Daimi Kadrolarına işçi olarak alınacaklar adayların işgücü taleplerinde cinsiyet ayrımcılığının kaldırılması, uygulamaya geçildiği andan itibaren kadın istihdamını nasıl etkilemiştir? 2008 yılı dahil olmak üzere bahsi geçen bu istihdamın ve kadın işsizliği oranının sayısal verileri nedir?
6. Aktif iş gücü programlarının ve işgücü yetiştirme kurslarının uygulanabilirliği sürdürülmekte midir? Bu programların içeriği nedir ve başarıya ulaşmış mıdır? 2008 yılı bazında sayısal verileri kullanarak konuyu irdelleyiniz.
7. Özelleştirme Sosyal Destek Projeleri'nin içeriği, amaçları, uygulama sahası ve kapsadığı kadın sayısı nedir? Kadın işsizliğinin azalmasında, sayısal veriler bazında, ne kadar başarı sağlamaktadır? Gelecek senelerde sürdürülmesi için ne gibi önlemler alınmaktadır?

8. AB destekli 50 milyon Euro'luk dev bir bütçeye sahip "Aktif İşgücü Programları Projesi" karşısında neden sadece 30 tane kadınlara yönelik çalışma gerçekleşmiştir? Bütçenin kalanı hangi projelere ayrılmıştır? Mesleki ve güçlendirme eğitimlerine katılan 72 kadının sayısının artırılması için ne tür adımlar atılmaktadır? Bahsi geçen kadınlar hangi iş alanlarında çalışmak üzere istihdam edilmişlerdir?
9. Türkiye İş Kurumu'nun, ülkemizin Avrupa Birliği İstihdam Stratejisi'ne dahil olması sürecinde üzerine düşen görevleri nelerdir? Ulusal Reform Programı'nın amacı, uygulanma sahası, sürdürülebilirliği ve bu programın düşürmeyi hedeflediği Türkiye kadın işsizliği oranı nedir? Türkiye kadın istihdamını arttırmak adına bu program ne tür somut adımlar atacaktır?
10. Metinde yer alan gerçekleştirilen ve gerçekleştirilecek projeler de dahil olmak üzere alınması gereken tüm tedbir ve yapılması gereken tüm reformların karşısında 2008 yılı da dahil olmak üzere Türkiye kadın işsizliği oranını arttıran nedenler nelerdir?